



## AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

|                                   |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |   |          |   |             |   |
|-----------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---|----------|---|-------------|---|
| Dersin Adı                        |   | Türkiye'de Aile Yapısı Araştırmaları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |   |          |   |             |   |
| Ders Kodu                         |   | SOS418                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            | Ders Düzeyi |   | Lisans   |   |             |   |
| AKTS Kredi                        | 4 | İş Yüğü                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 103 (Saat) | Teori       | 2 | Uygulama | 0 | Laboratuvar | 0 |
| Dersin Amacı                      |   | Dersin temel amacı, aileye, aile içi işbölümüne, aile içindeki güç ilişkilerine ve ailenin toplumsal anlamına ve bir kurum olarak ailenin dönüşümüne sosyolojik eleştirel br perspektiften bakarak Türkiye özelinde değerlendirmeler yapmaktır. Bu çerçevede Türkiye’de aile yapısı ve dönüşüme ilişkin araştırmalar incelenerek tartışmalar yürütülecektir.                                                                                                                                                                                                         |            |             |   |          |   |             |   |
| Özet İçeriğı                      |   | Türkiye’de Aile yapısı araştırmalarının tarihsel gelişimi; Aile Kuramları; Aile-içi İşbölümü, Ailede Güç İlişkileri ve Türkiye üzerinden analizler; Türkiye’de Aile içi ilişkiler ve kadına yönelik şiddet üzerinden incelemeler ve analizler; Boşanma olgusu ve Türkiye üzerinden incelemeler; Türkiye’de kentte aile yapısı ve değişim dinamikleri; Türkiye’de kırsal alanda aile yapısı ve değişim dinamikleri: Neoliberal politikaların yansımaları üzerinden analizler; Türkiye’de sosyal politikalarda ve hukusal düzenlemelerde değişim ve aileye yansımaları |            |             |   |          |   |             |   |
| Staj Durum                        |   | Yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |             |   |          |   |             |   |
| Öğretim Yöntemleri                |   | Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |             |   |          |   |             |   |
| Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları) |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |   |          |   |             |   |

### Ders Koşulları

|                   |                             |
|-------------------|-----------------------------|
| Ön Koşul          | SOS101/SOS116/SOS103/SOS104 |
| AKTS Kredi Koşulu | 105                         |

### Ölçme ve Değerlendirme Araçları

| Araç                      | Adet | Oran (%) |
|---------------------------|------|----------|
| Ara Sınav (Vize)          | 1    | 50       |
| Dönem Sonu Sınavı (Final) | 1    | 50       |

### Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

|    |                                                                                                                                                                                                                                  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | ATALAY, B. ve diğerleri. (1992) Türk Aile Yapısı Araştırması. Ankara: DPT Sosyal Planlama Dairesi Başkanlığı.                                                                                                                    |
| 2  | BARRETT, M. (1995) Günümüzde Kadına Uygulanan Baskı. Pencere Yayınları.                                                                                                                                                          |
| 3  | COLLANGE, C. (1997) Boşanma Salgını. Doruk Yayıncılık: Ankara.                                                                                                                                                                   |
| 4  | COMER, L. (1985) Evlilik Mahkumları. (Çev.) S. Öztürk, Kadın Çevresi Yayınları                                                                                                                                                   |
| 5  | COOPER, D. (1988) Ailenin Ölümü. Kıyı Yayınları.                                                                                                                                                                                 |
| 6  | ÇELEBİ, N. (1990) Kadınlarımızın Cinsiyet Rolü Tutumları. Konya: Sebat Ofset.                                                                                                                                                    |
| 7  | DUBEN, A. (1982) "The Significance of Family and Kinship in Urban Turkey," Ç. Kağıtçıbaşı (Der.) Sex Roles, Family and Community in Turkey.                                                                                      |
| 8  | KANDİYOTİ, Deniz. (1984) "Aile Yapısında Değişme ve Süreklilik: Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım," Türköz Erder (Yay.Haz.) Türkiye'de Ailenin Değişimi: Toplumbilimsel İncelemeler. Ankara: Türk Sosyal Bilimler Derneği, ss. 15-33. |
| 9  | KASAPOĞLU, A. (1994) "Aile ve Kadın Araştırmaları için Yedi Temel Rol ve Statü", AÜDTCF Araştırma Dergisi.                                                                                                                       |
| 10 | KIRAY, M. (1984) "Büyük Kent ve Değişen Aile", (der) Türkiye'de Ailenin Değişimi: Toplumbilimsel İncelemeler, TSBD Yayınları                                                                                                     |
| 11 | KONGAR, E. (1996) Türkiye Üzerine Araştırmalar. Remzi Kitabevi.                                                                                                                                                                  |
| 12 | MILLER, B. C. (1996) Aile Araştırma Yöntemleri. (çev.) D. Köksal. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, Bilim Serisi 97.                                                                                                            |
| 13 | ÖZBAY, F. (1984) "Kırsal Kesimde Toplumsal ve Ekonomik Yapı Değişmelerinin Aile İşlevlerine Yansıması", (der) Türkiye'de Ailenin Değişimi: Toplumbilimsel İncelemeler, TSBD Yayınları                                            |
| 14 | ÖZEN, S. (1991) Sanayi Kasabasında Yaşam Biçimi ve Aile Yapısında Meydana Gelen Değişmeler: Soma Örneği. Ege Üniversitesi Basımevi.                                                                                              |
| 15 | POSTER, M. (1989) Eleştirel Aile Kuramı. Çev: H. Tapınç, Ayrıntı Yayınları: İstanbul                                                                                                                                             |
| 16 | SAYIN, Ö. (1990) Aile Sosyolojisi. Ege Üniversitesi Yayınları: İzmir.                                                                                                                                                            |
| 17 | TEZCAN, M. (2000) Türk Ailesi Antropolojisi. İmge Kitabevi: İstanbul.                                                                                                                                                            |
| 18 | TSBD (Türk Sosyal Bilimler Derneği) (1984) Türkiye'de Ailenin Değişimi: Toplumbilimsel İncelemeler. TSBD Yayınları                                                                                                               |
| 19 | TSBD (Türk Sosyal Bilimler Derneği) (1984) Türkiye'de Ailenin Değişimi: Yasal Açından İncelemeler. TSBD Yayınları.                                                                                                               |

### Hafta Haftalara Göre Ders Konuları



|    |                           |                                                                                                                                         |
|----|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Teorik                    | Dersin amacının, hedeflerinin, öğrenme ve öğretme tekniklerinin açıklanması. Türkiye'de Aile yapısı araştırmalarının tarihsel gelişimi  |
| 2  | Teorik                    | Aile Kuramları I: Etkileşimci, Fonksiyonalist ve İnşacı Kuramlar                                                                        |
| 3  | Teorik                    | Aile Kuramları II: Feminist Yaklaşımlar, Eleştirel Aile Kuramları                                                                       |
| 4  | Teorik                    | Aile-içi İşbölümü, Ailede Güç İlişkileri ve Türkiye üzerinden analizler                                                                 |
| 5  | Teorik                    | Aile-içi İşbölümü, Ailede Güç İlişkileri ve Türkiye üzerinden analizler: Makale İncelemesi ve tartışma                                  |
| 6  | Teorik                    | Türkiye'de Aile içi ilişkiler ve kadına yönelik şiddet                                                                                  |
| 7  | Teorik                    | Türkiye'de Aile içi ilişkiler ve kadına yönelik şiddet: Makale inceleme ve tartışma                                                     |
| 8  | Ara Sınav (Vize)          | ARA SINAV                                                                                                                               |
| 9  | Teorik                    | Boşanma olgusu ve Türkiye üzerinden incelemeler                                                                                         |
| 10 | Teorik                    | Türkiye'de kentte aile yapısı ve değişim dinamikleri                                                                                    |
| 11 | Teorik                    | Türkiye'de kentte aile yapısı ve değişim dinamikleri: Makale inceleme ve tartışma                                                       |
| 12 | Teorik                    | Türkiye'de kırsal alanda aile yapısı ve değişim dinamikleri: Neoliberal politikaların yansımaları üzerinden analizler                   |
| 13 | Teorik                    | Türkiye'de kırsal alanda aile yapısı ve değişim dinamikleri: Neoliberal politikaların yansımaları üzerinden makale inceleme ve tartışma |
| 14 | Teorik                    | Türkiye'de sosyal politikalarda ve hukusal düzenlemelerde değişim ve aileye yansımaları I                                               |
| 15 | Teorik                    | Türkiye'de sosyal politikalarda ve hukusal düzenlemelerde değişim ve aileye yansımaları II                                              |
| 16 | Dönem Sonu Sınavı (Final) | FİNAL SINAVI                                                                                                                            |

#### Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

| Etkinlik                                             | Adet | Ön Hazırlık | Etkinlik Süresi | Toplam İş Yükü |
|------------------------------------------------------|------|-------------|-----------------|----------------|
| Kuramsal Ders                                        | 14   | 0           | 2               | 28             |
| Bireysel Çalışma                                     | 5    | 9           | 1               | 50             |
| Ara Sınav                                            | 1    | 9           | 1               | 10             |
| Dönem Sonu Sınavı                                    | 1    | 14          | 1               | 15             |
| Toplam İş Yükü (Saat)                                |      |             |                 | 103            |
| Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi |      |             |                 | 4              |

\*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

#### Dersin Öğrenme Çıktıları

|   |                                                                                                                       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Bir kurum olarak aileyi farklı sosyolojik kuramlardan hareketle tartışabilir ve açıklayabilir                         |
| 2 | Ataerkil toplumsal yapıda aileyi diğer kurumlar ile ilişkiseliliği içerisinde kavrayabilir                            |
| 3 | Ailenin değişimini, ekonomik, hukuksal , siyasal ve toplumsal değişim süreci içerisinde kavrayabilir ve açıklayabilir |
| 4 | Türkiye'de aile yapısı ve dönüşümleri konusunda yapılan araştırmaları öğrenir ve eleştirel okur                       |
| 5 | Türkiye'de aile içinde cinsiyete dayalı güç ilişkilerinin sosyolojik dayanaklarını kavrar ve tartışır                 |

#### Program Çıktıları (Sosyoloji Programı)

|    |                                                                                                                                                                                              |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Öğrenciler sosyolojinin araştırma konu ve alt alanlarını öğrenerek sosyolojik bakış açısı edinirler.                                                                                         |
| 2  | Öğrenciler temel sosyolojik kavram ve yaklaşımları değerlendirerek toplumsal olay ve olguları yorumlarken güncel sosyolojik kuram ve yaklaşımlardan yararlanabilme becerisine sahip olurlar. |
| 3  | Öğrenciler sosyolojik araştırma sürecini planlayabilme, yürütebilme ve raporlaştırabilme becerisine sahip olurlar.                                                                           |
| 4  | Öğrenciler bilimsel etik kurallarını içselleştirip sosyolojik araştırmalarda ve iş hayatında uygulayabilme yetisi kazanırlar.                                                                |
| 5  | Öğrenciler toplumu, toplumsal yapı ve kurumların işleyişini ve dönüşümünü, insanı ve toplumsal eylemi sosyolojik bakış açısıyla kavrayabilme ve yorumlayabilme becerisi kazanırlar.          |
| 6  | Öğrenciler sosyolojideki güncel gelişmeler çerçevesinde mesleki yeniliklere açık hale gelirler.                                                                                              |
| 7  | Öğrenciler alanla ilgili sorumluluklarının bilinciyle bağımsız ve ekip çalışması yapabileme, çalışma esnasında ortaya çıkabilecek problemlere çözümler üretebilme becerisi kazanırlar.       |
| 8  | Öğrenciler sosyoloji alanının gerektirdiği temel istatistik ve analiz bilgisine sahip olurlar.                                                                                               |
| 9  | Öğrenciler disiplinler arası perspektiften bakabilme ve sosyolojik bakış açısını disiplinler arası perspektife aktarabilme becerisi kazanırlar.                                              |
| 10 | Öğrenciler sosyolojik bakış açısı temelinde yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi edinirler.                                                                                     |
| 11 | Öğrenciler evrensel değerlere (insan hakları, doğa ve canlılara duyarlılık) karşı duyarlı hale gelirler.                                                                                     |

#### Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek



|      | ÖÇ1 | ÖÇ2 | ÖÇ3 | ÖÇ4 | ÖÇ5 |
|------|-----|-----|-----|-----|-----|
| PÇ1  | 5   | 4   | 4   |     | 3   |
| PÇ2  | 4   | 5   | 4   | 4   | 5   |
| PÇ3  | 3   | 3   | 4   | 5   | 5   |
| PÇ4  | 4   | 4   | 4   | 3   | 5   |
| PÇ5  | 5   | 4   | 4   | 4   | 3   |
| PÇ7  |     | 4   | 3   |     |     |
| PÇ8  |     |     |     |     | 5   |
| PÇ10 |     |     | 5   |     |     |

